

BIHARY ZSOLTNÉ

Pipacsszedés

Soha nem szedtem. Pedig a szinte érzékelhetetlen szellőfuvalatokra is meg-meglíbbenő friss, tiszta vérfoltokra emlékeztető áttetszően selymes fényű szirmok azt hiszem minden virágkedvelőt arra csábítanának, birtokoljon néhány szálát szobája díszéül. Ez egyben válasz is lehet a *Mi volt előbb kérdésre*. Az irodalom? Az arany betűs puha sötétpiros fedelű vékony füzetecske Tompa Mihály virágregéivel? Vagy a természet? A már hét-nyolc évesen járt tizen-kilométernyi túrák a Budai-hegyek, a Pilis mesék háttéréül megélt csúcsai, lankái között? A sarjadzó vetések, kaszálatlan rétek harsogó zöldjét tarkító piros, lilás, kék pöttyök-foltok?

Minden bizonnyal Tompa Mihály. Az ő, büntetésből egyetlen napi pompázás után báli díszruháját hullajtó kis virágkomornája fogta le a kezem, valahányszor leszakítottam volna. *Minek? Másnapra úgysem marad semmi belőle.*

Pedig a nyár-küszöbi természetben annyi virított, hogy még apám sem tiltakozott volna, ha akár egy egész ölnyit viszek is haza.

Ez a *Minek? Másnapra úgysem marad semmi belőle* aztán áthagyományozódott bennem a tulipánra is. Kizárólag a felszíni, vizuális, külső hasonlóság okán.

Uramisten! Lelkünk mennyi de mennyi tartalma kavargó így a tudat alatt, előítéletek szövetét szöve magunk és a világ közé! Hiszen a látható alaki hasonlóságon túl semmi egyéb okom nincs a vágott tulipán tartós pompázásában kételkedni. Ráadásul kilestem. Igen. Képes voltam, úgy tizenéves fejjel, este-reggel meglátogatni egy, a Toldy Ferenc utca grundjai egyikén virító jól beazonosítható pipacs-szálat, csak hogy megbizonyosodjam: nem egynapi teremtménye a Teremtőnek. Ettől Tompa Mihály és az ő virágregéinek a nimbusza mit sem halványodott bennem. És az a tudat alatt kavargó *Nem viszek*

haza tulipánt sem. Minek? Másnapra úgysem maradna belőle semmi.

A szürke kötött sapka

Bizonytalan ízléssel öltözködött, de takarékoságának köszönhetően egyénien, és barátnői jó tanácsainak hála, nem is ízléstelenül. Húsz-harminc éves holmikat halászott elő fiókok, szekrények, kartondobozok mélyéről a legváratlanabb pillanatokban, és még váratlanabb módon társította őket egymással.

Azt a vastag szürke kötött sapkát például Gábor fia születésének évében vásárolta.

Akkoriban még borzasztóan szégyellte, hogy az élet praktikusabb oldalát szelő ösvényeken bizonytalanul mozog, és mindig, mindenütt az ellenkezőjét igyekezett bizonyítani.

Ez a botor vágy szülte addigi élete talán legotrombább hazugságát is.

- Nézd, mit kötöttem magamnak – mutatta naiv dicsekvéssel a szürke, vastag sapkát Icának, minden kézimunkák nagy mestérének.

- Hol kezdted el? Mutasd! Én is kötnék ilyen magamnak! – csapott le a gyanú legcsekélyebb jele nélkül, és már fordította is ki az ominózus ruhadarabot. Annak visszáján meg ott sikoltott valamennyi gyárilag készült holmi fehérén árulkodó névjegye, a mosási-vasalási útmutatás.

Hiába. Az asszony úgy negyvennégy évig többnyire nagyvonalún szórta az életét. Bár tulajdonképpen maga sem tudta, a sors büntetésének, vagy ajándékának tartsa-e ezt a tulajdonosságát.

Talán annak a pillanatnak a mardosó szégyene kényszerítette, hogy évről-évre előhúzza, sőt a fejére is húzza az egyre bolyhosabb, divatja-múlt vastag szürke sapkát.

Azon a napon gyalog bandukolt lefelé tanítás után a hólatyakos Fillér utcán a Moszkva tér irányába. Másodszor orzott így magának és a magányos elmélkedésnek húsz percet. De

ezúttal szüntelenül belopakodott valami hópehely módjára szállongó zavaró foszlány a gondolatai közé.

- A sapkám! Hol van a sapkám?!

Lehullott, valami a földre esett, ahogy oldaltáskáját a tanári szobában a vállára vetette... Ám sietős nagyvonalúságában nem tudatosította.

- Érdekes. Mintha a sors minden szürkét lekívánna rólam az utóbbi időben. Azt hiszem, az ilyen pillanatokat nevezik megvilágosodásnak. Ebbe a húsz éves szürke hasított bőr kabátba is rendre belecsimpszkodik kilincs, faág, idegen szatyor.

Szürke: Érdektelenség, magány, tehetetlenség.

Tavaszcím

Apám szenvedélyes természetjáró volt. Hat-hét évesen nyolctizenkét kilométeres túrákkal teltek a vasárnapjaink, később még hosszabbakkal. Akkoriban még nem volt szabad szombat.

Az első kirándulás év után izgatott örömmel vártam a folytatást.

Így február vége tájt vállunkra vettük a hátizsákot, és nosza...

A Moszkva térről induló 56-os villamos Hűvös völgyi végállomásánál szálltunk le. Átvágtunk a Nagyréten, aztán csak turistáknak jelzett utacskákon-ösvényeken felkapaszkodtunk a János hegyi kilátóhoz.

Itt előkerült az elemózsia. Fejenként dupla félkarajnyi szendvics, alma, pohárka langyos tea.. Termoszból.

- Igazi turista nem terheli a gyomrát-szívét.

Egyébként is puritán módon étkezett. No nem mintha megvetette volna az ízletes fogásokat

De...

– Mindig egy falattal előbb tedd le az evőeszközt, mintsem túl jóllakottnak érezd magad.

Erre tanított, és maga is ehhez tartotta magát.

Negyven évvel később értettem meg igazán a tanítása hasznát.

Hosszú kihagyás után akkor kezdtem el ismét intenzíven mozogni. Ha kocogás közben frissítettem, nehezebben szedtem a lábamat. De hát ez tulajdonképpen már egy másik történet.

Most az a hét-nyolc esztendőös lányka a János hegy északi oldalán ereszkedik lefelé. Szeme gyönyörköve szánkázik az olvadózó hófoltokat átdöfő halvány zöld dárdácskák látványán. Szönyegként borítják a hegyoldalt. Érdekes, soha eszébe nem jutott arra gondolni, kedves, gyenge növénykéek miért is bújtatok ki ilyen korán. A kemény földet áttörő életerejüket csodálta. Testközelből . És csodálja, bár mostanában már inkább elvontan, ma is.

Akkoriban még nem volt tilos szedni ezekből a gyűszűnyi-fehér-harangocska-fejű évelő növényekből.

Mi minden évben két kis csokorral tértünk haza. Apám idealistán mérsékelt volt. És javíthatatlanul naiv.

Emlékszem, jóval később, - már középiskolás voltam – a Vérmezőn átvágva a „mindenki képességei szerint fog tenni a közjóért és szüksége szerint fog részesülni belőle” kommunista alapelvről beszélgettünk. Engem valamiért a „bunraelosztás” foglalkoztatott. :D

- És ha valaki mégis kettővel jön majd ki az áruházból?

- Megteheti. De nem lesz rá igénye.

Március hűvösét az aranyeső és mimóza napfény melege fedteti.

Előbbi újabb, időskori szenvedély. Nem emlékszem, mikor, hol, hogyan fogant. Csak arra, évről-évre egyre irracionálisabb vonzalmat éreznek az érzékeim e citromlepke szirmú élénk-sárga bokor iránt. Tetszik. Csak úgy. Igazán. Számomra a valódi szépség. A birtoklás szándéka, tehát érdek nélkül. „Szép az, ami érdek nélkül tetszik.” Ahogy azt én még régen tanultam. Soha, sem szívem, sem legtitkosabb gondolataim mélyén nem kísértett meg a vágy letörni vagy piacon megvásárolni és hazavinni akár egyetlen ágacska is belőle.

Ő ott van otthon, a Sziget, a parkok bárki számára nyitott világában. Csak azzal nem osztja meg szecessziósan indázó ágai és milliónyi virága bujaságát, aki érzéketlen az ilyesfajta szépségre.